

Číslo jednací: 5A 5/2015 - 77-83

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera ve věci

žalobce **Tomáš Pecina**, narozený 21. 4. 1966
bytem Slezská 1668/56, Praha 2

proti
žalovanému **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 12. 2014, č.j. MV-130037-8/VS-2014

takto:

- I. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15. 12. 2014, č.j. MV-130037-8/VS-2014, se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 24.456,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Kočího, Ph.D., advokáta.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ministra vnitra (dále též „žalovaný“) uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 18. 11. 2014, č.j. MV-118707-16/OBVV-2014, kterým mu byla podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 7 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve znění rozhodném (dále jen „informační zákon“), odmítnuta žádost o poskytnutí kompletní zadávací dokumentace k nadlimitní veřejné zakázce „Dekódování šifrovaných datových komunikací“ (dále též „zadávací dokumentace“), zadávané na základě výjimky dle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách ve znění rozhodném (dále jen „zákon o veřejných zakázkách“), o níž byla pod č.j. 883/14, informována na svém zasedání dne 6. srpna 2014 vláda ČR.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce v žalobě namítal nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí z důvodu nesprávného posouzení jím požadovaných informací jako utajovaných podle bodů č. 8 a č. 11 přílohy č. 1 nařízení vlády ČR č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací (dále jen „nařízení č. 522/2005 Sb.“). Zdůraznil, že předmět zakázky, tj. operativně pátrací prostředky, jsou taxativně upraveny v § 158b odst. 1 trestního řádu. Konkrétně se jedná o předstíraný převod, sledování osob a věcí a použití agenta. Podpůrné operativně pátrací prostředky jsou taxativně vymezeny v § 72 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR a jedná se o informátora, krycí prostředky, zabezpečovací techniku a zvláštní finanční prostředky. Odmítl rozšiřující výklad pojmu „sledování osob a věcí“ také na počítač. Poukázal na § 88 a § 88a trestního řádu, kterými je upraven odposlech a záznam telekomunikačního provozu přísněji než sledování osob a věcí. Upozornil, že podřazením odposlechu telekomunikačního provozu pod „sledování osob a věcí“ by orgánům činným v trestním řízení umožňovalo provádět odposlech bez soudního příkazu, neboť § 158d odst. 3 trestního řádu se o prolomení telekomunikačního tajemství nezmiňuje. Takovýto výklad by byl protiústavním zásahem do práva na ochranu soukromí. Dovodil tak, že odposlech telekomunikačního provozu není sledováním osob a věcí dle § 158d trestního řádu, nýbrž zvláštním vyšetřovacím institutem. Zdůraznil, že Policie ČR není *de lege lata* oprávněna telekomunikační provoz dešifrovat. Uzavřel, že předmětem posuzované zakázky nejsou žádné utajované informace, které by spadaly pod výše uvedené zákonné definice.
3. Zdůraznil, že svou žádostí požadoval jen předání zadání studie na zakázku, jinými slovy nikoli to, co Policie umí, ale to, co by chtěla umět. Takovéto informace nejsou bez dalšího způsobilé jakkoli ohrozit či poškodit bezpečnostní zájmy státu.
4. Konstatoval, že zakázkou jsou objednávány postupy a technologie, které nebude moci Policie ČR bezprostředně použít. Tudíž osobám, které ji získaly, byl umožněn snadný výdělek ve výši 4.000.000,- Kč. Přičemž žalovaný ji mohl pořídit za zlomek sumy pouhým dotazem u kteréhokoliv odborníka – kryptologa.
5. Žalobce navrhl soudu, aby jak rozhodnutí žalovaného, tak rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a nařídil, aby žalobci požadované informace poskytl.
6. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě odmítl žalobní námítky a odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.
7. Poukázal na to, že je gestorem bezpečnostního výzkumu v ČR. Výzkum je realizován prostřednictvím zadávání veřejných zakázek dle potřeby příslušných složek Ministerstva vnitra a

útvary Policie ČR v rámci programu „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010-2015“. Posuzovaná zakázka spadá do výše uvedeného programu a záměr zadat ji byl řádně oznámen Národnímu bezpečnostnímu úřadu, který ji odsouhlasil. Dle požadavku odborného gestora byl k podání nabídky vyzván jediný uchazeč, a to Masarykova univerzita v Brně, Ústav výpočetní techniky. Vláda ČR na svém zasedání 6. 8. 2014 byla o tomto postupu informována.

8. Nesouhlasil s žalobcovým výkladem § 158b trestního řádu. Uvedl, že pojem „sledování“ je definován jako získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pro správné využití prostředků k utajenému použití je nezbytné utajovat i způsob jejich používání, tj. utajovat i jejich princip, funkci a provedení v souladu s body č. 8 a č. 11 přílohy 1 nařízení č. 522/2005 Sb. Dále odkázal na § 1 odst. 2 nařízení č. 522/2005 Sb., dle kterého při posuzování, zda určitá informace spadá pod položku uvedenou v přílohách č. 1 až č. 18 k nařízení č. 522/2005 Sb., je rozhodné, zda její případné vyzrazení, či zneužití může způsobit újmu zájmu ČR, nebo zda může být pro zájem ČR nevýhodné dle § 3 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o ochraně utajovaných informací“).
9. Zdůraznil, že pokud by nedošlo k utajení celého průběhu výzkumu, vývoje a výroby, počínaje zadáním výzkumného úkolu, byl by výsledek výzkumu předem znehodnocen. V zadávací dokumentaci jsou totiž uvedeny důležité informace o principu a funkci prostředků, které mají být výsledkem výzkumu. Vyzrazení těchto informací by bylo nevýhodné pro zájem ČR, proto byly klasifikovány stupněm utajení Vyhrazené.
10. Závěrem shrnul, že oba znaky utajované informace, tj. znak materiální i formální byly v tomto případě naplněny, čímž byl dán důvod pro neposkytnutí informace žalobci dle § 7 zákona o svobodném přístupu k informacím.
11. Žalovaný navrhl soudu, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.
12. V replice ze dne 10. 3. 2015 žalobce navrhl doplnit dokazování znalcem z oboru kybernetika, odvětví výpočetní technika se specializací na kryptologii, aby posoudil, zda jím požadovaná zadávací dokumentace může vést k získání výsledků, které by byly v praxi využitelné pro orgány činné v trestním řízení při jejich činnosti, anebo zda se jedná o zadání úkolu fiktivního, v rozhodujících částech nesplnitelného, dále zda by poskytnutím požadovaných informací mohla být ČR způsobena jakákoli újma z hlediska vyzrazení něčeho, co v odborné kryptologické komunitě není doposud známo. Konkrétně žalobce soudu navrhl přibrat znalce RNDr. Vlastimila Klímu. Důkaz byl navržen k prokázání žalobcova tvrzení, že se v daném případě nejedná o reálnou veřejnou zakázku, nýbrž o nevýhodnou státní zakázku.

III.

Obsah správního spisu

13. V žádosti ze dne 18. 8. 2014 žalobce po správním orgánu I. stupně požadoval zaslat kompletní zadávací dokumentaci k nadlimitní veřejné zakázce „Dekódování šifrovaných datových komunikací“ zadávané dle výjimky § 18 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách.
14. Správní orgán I. stupně dne 18. 11. 2014 žádost žalobce dle § 7 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítl. V odůvodnění uvedl, že žalobcem požadovaná zadávací dokumentace k veřejné zakázce obsahuje utajované informace uvedené v nařízení č. 522/2005 Sb., neboť zakázka je spojena se zvláštními bezpečnostními opatřeními a souvisí s ochranou základních bezpečnostních zájmů státu. Žalobcem požadovaná zadávací dokumentace totiž obsahuje informace, jejichž případné vyzrazení, či zneužití může být nevýhodné pro zájmy ČR a může vést ke zmaření, ztížení nebo ohrožení prověřování nebo vyšetřování ostatních trestných činů nebo usnadnění jejich páčání. Poukázal na definici utajované informace v § 2 písm. a) zákona o

ochraně utajovaných informací, která ji vymezuje jako informaci v jakékoliv podobě zaznamenané na jakémkoliv nosiči, označené v souladu s tímto zákonem, jejíž vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu ČR nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací. Konkrétně předmětem řešení této zakázky bylo vytvoření nástrojů programového a elektronického vybavení pro určení typu šifrované komunikace, její následné dekodování a vyvinutí nových metod a nástrojů pro odhalování a vyšetřování případů kybernetické kriminality a ochrany informačních systémů před kybernetickými hrozbami. Výsledky projektu budou využity v rámci plnění úkolů bezpečnostních složek státu. Jedním z cílů zakázky je vyvinutí nových metod a nástrojů pro odhalování možností aktivních útoků, kybernetických hrozeb a vytvoření efektivní ochrany před nimi. Odkázal na body č. 8 a č. 11 přílohy 1 nařízení č. 522/2005 Sb. a uvedl, že stupeň utajení vychází z tzv. důležité schopnosti informace, jenž operativně pátrací prostředky splňují. Konstatoval, že před vyhlášením zakázky bylo postupováno v souladu s § 69 odst. 1 písm. r) zákona o ochraně utajovaných informací. Národní bezpečnostní úřad neměl k předmětné zakázce výhrady. Zároveň Národní bezpečnostní úřad konstatoval, že důvod pro použití obecné výjimky z působnosti zákona o veřejných zakázkách je dán tím, že zadávací dokumentace obsahuje utajované informace. Rovněž se vyjádřil k uveřejnění písemné výzvy k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení tak, že by tímto způsobem došlo k vyzrazení utajované informace neoprávněné osobě. O zadání zakázky byla rovněž informována vláda ČR na zasedání dne 6. 8. 2014. Zdůraznil, že důvodem pro její zadání bylo zvýšené zneužívání datových komunikací k páčání různých druhů trestné činnosti. Proto je zapotřebí se zaměřit na prevenci zneužití internetu jako zbraně, např. útoky na síť a subjekty v rámci kritické infrastruktury státu. Závěrem shrnul, že poskytnutí zadávací dokumentace k zakázce by ohrozilo utajované informace obsažené v bodech č. 8 a č. 11 přílohy 1 nařízení č. 522/2005 Sb. Rovněž by ohrozilo dosažení požadovaného výsledku výzkumného projektu a jeho využití bezpečnostními složkami státu, zejména, ale nikoliv výlučně, protože kontext i vymezení výzkumných potřeb umožňuje rekonstruovat informace o taktice bezpečnostních složek, operativně pátrací činnosti a o schopnostech i limitech těchto složek při naplňování jejich úkolů.

15. O rozkladu ze dne 18. 11. 2014, ve kterém žalobce argumentoval obdobně, jako v podané žalobě rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím. Žalovaný odmítl námitku žalobce, že předmětem zakázky není žádná utajovaná informace dle bodu 8 a 11 přílohy 1 nařízení č. 522/2005 Sb. Dospěl ke shodnému závěru jako správní orgán I. stupně, že informace, jejichž poskytnutí žalobce požaduje, jsou utajované. Splňují totiž obě podmínky § 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací, tj. jak podmínku formální (uvedení informace v seznamu utajovaných informací), tak podmínku materiální (umožňuje rekonstruovat informace o taktice bezpečnostních složek, operativně pátrací činnosti a o schopnostech a limitech těchto složek při naplňování jejich úkolů a její vyzrazení může způsobit újmu bezpečnostním zájmům ČR). S poukazem na § 158b trestního řádu uvedl, že jedním z operativně pátracích prostředků je sledování osob a věcí, přičemž věcí je také počítač. V citovaném zákonném ustanovení je „sledování osob a věcí“ definováno jako získávání poznatků o osobách a věcech prováděných utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky, zahrnujícími i sledování komunikace. Dovodil tak, že použití předmětu výzkumu příslušnými složkami Policie současná právní úprava umožňuje.
16. Žalobce v žalobě navrhol provést k důkazu znalecký posudek. Soud jej k důkazu pro nadbytečnost neprovedl, jelikož jeho cílem bylo prokázat žalobcova tvrzení, že se v daném případě nejedná o reálnou veřejnou zakázku, nýbrž o nevýhodnou státní zakázku. Výše uvedený názor Městského soudu v Praze potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 1. 2017, č.j. 3 As 58/2016-45 s tím, že ani soudy, ani správní orgány nejsou oprávněny se zabývat opodstatněností a případnou využitelností této veřejné zakázky, neboť by tím došlo k překročení předmětu řízení vedeného podle informačního zákona.

IV.**Řízení před Městským soudem v Praze**

17. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 3. 2016, č.j. 5 A 5/2015-25 výrokem I. zamítl podanou žalobu a výrokem II. rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí soud uvedl, že žalobcem požadované informace jsou informacemi utajovanými ve smyslu § 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací, neboť naplňují formální podmínku definice utajované informace, když jsou zařazeny pod seznam utajovaných informací uvedených v bodech č. 8 a č. 11 přílohy 1 nařízení č. 522/2005 Sb. Rovněž tak splňují podmínku materiální, neboť poskytnutím požadovaných informací by mohlo dojít k ohrožení požadovaného výsledku výzkumného projektu a jeho využití bezpečnostními složkami státu. Soud přitom vycházel z toho, že pod pojem sledování osob a věcí dle § 158 odst. 1 písm. b) trestního řádu lze podřadit odposlech telekomunikačního provozu. Městský soud v Praze zároveň poukázal na to, že je oprávněn přezkoumávat toliko, zda žalobcem požadované informace žalovaný odmítl poskytnout oprávněně, či nikoli. Soud se však nemůže zabývat tím, zdali Policie České republiky bude moci předmět veřejné zakázky používat a případně jakým konkrétním způsobem.

V.**Řízení před Nejvyšším správním soudem**

18. Ke kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 3. 2016, č.j. 5 A 5/2015-25, Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11. 1. 2017, č.j. 3 As 58/2016-45, rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že se Městský soud v Praze měl při rozhodování seznámit s potřebnými skutkovými podklady, zejména se zadávací dokumentací; s vyjádřením Národního bezpečnostního úřadu ze dne 20. 2. 2014, č.j. 990/2014-NBÚ/80, sp. zn. 80-13188/2014; se Smlouvou o poskytnutí účelové podpory na řešení projektu výzkumu, vývoje a inovace; s dopisem odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání ministerstva vnitra ze dne 3. 9. 2014, č.j. MV-118707-4/OBVV-2014; s vyjádřením odborného útvaru Policie České republiky, jenž měl být přílohou č. 2 k dopisu ze dne 3. 9. 2014. Dále Nejvyšší správní soud vyložil, že pod pojem operativně pátrací prostředky, konkrétně sledování osob a věcí dle § 158b odst. 1 písm. b) trestního řádu, nelze podřadit odposlech telekomunikačního provozu, resp. sledování (elektronické) komunikace. Sledování a zaznamenávání telekomunikačního provozu není trestním řádem spojováno se sledováním osob a věcí, nýbrž je upraveno samostatnými procesními instituty, tj. odposlechem a záznamem telekomunikačního provozu dle § 88 trestního řádu a zjišťováním údajů o telekomunikačním provozu dle § 88a trestního řádu. Operativně pátrací prostředky přitom nemohou být nahrazovány jinými, speciálními instituty předvídanými trestním řádem. Nejvyšší správní soud souhlasil s tím, že posuzování smysluplnosti, účelnosti či ekonomické opodstatněnosti předmětu veřejné zakázky a její případná realizace překračuje rámec řízení podle informačního zákona, a proto se takovými otázkami nemohou správní orgány ani správní soudy zabývat.
19. Vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu je Městský soud v Praze při novém projednání věci vázán (§ 110 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“).
20. Městský soud v Praze proto přípisem ze dne 7. 6. 2017 vyzval žalovaného k předložení kompletní spisové dokumentace v dané věci, zejména listin, na které Nejvyšší správní soud ve výše uvedené rozsudku poukázal. Žalovaný veškeré soudem požadované listiny předložil dne 3. 7. 2017 a soud se s obsahem těchto listin seznámil. Přičemž jak zadávací dokumentace, tak Smlouva o poskytnutí účelové podpory na řešení projektu výzkumu, vývoje a inovace byly soudu předloženy s tím, že se jedná o informace klasifikované stupněm utajení Vyhrazené. Vyjádření Národního

bezpečnostního úřadu ze dne 20. 2. 2014; dopis odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání ministerstva vnitra ze dne 3. 9. 2014; vyjádření odborného útvaru Policie České republiky ze dne 1. 9. 2014, č.j. UZC-19462-3/ČJ-2014-2800KR, tj. příloha č. 2 k dopisu ze dne 3. 9. 2014, byly soudu předloženy jako neutajované informace. Soud zjistil, že jak dopis odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání ministerstva vnitra ze dne 3. 9. 2014, tak jeho příloha č. 2, byly součástí neutajované části správního spisu, kterou měl soud k dispozici ještě před tím, než mu byly žalovaným znovu dne 3. 7. 2017 zaslány.

21. Na ústním jednání konaném dne 31. 1. 2018 v 9. 15 hodin byl přítomen pouze žalovaný. Soud k důkazu přečetl listiny ze správního spisu, které nebyly klasifikovány jako utajované, a to dopis odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání ministerstva vnitra ze dne 3. 9. 2014 s přílohou č. 2; tj. vyjádření Útvaru zvláštních činností SKPV ze dne 1. 9. 2014 č.j. UZC-19462-3/ČJ-2014-2800KR a vyjádření Národního bezpečnostního úřadu ze dne 20. 2. 2014. Soud tak zjistil, že obsahem dopisu byl dotaz adresovaný řediteli bezpečnostního odboru ministerstva vnitra, zdali se uzavřením Smlouvy o poskytnutí účelové podpory v souvislosti s veřejnou zakázkou na „Dekódování šifrovaných datových komunikací“ stala utajovanou informací i dosud neutajovaná část zadávací dokumentace. Přílohou č. 2 k dopisu bylo vyjádření útvaru zvláštních činností Policie České republiky ze dne 1. 9. 2014, č.j. UZC-19462-3/ČJ-2014-2800KR, k dotazu s tím, že v průběhu zpracování dokumentace a zadání veřejné zakázky se neutajovaná část zadávací dokumentace stala utajovanou informací. K důkazu soud rovněž přečetl vyjádření Národního bezpečnostního úřadu ze dne 20. 2. 2014, v němž Národní bezpečnostní úřad konstatoval, že nemá výhrady k tomu, aby žalovaný zadal předmětnou veřejnou zakázku podle obecné výjimky z působnosti zákona o veřejných zakázkách, jelikož zadávací dokumentace obsahuje utajované informace. Konkrétně uvedl, že utajovanou informací označenou podle přílohy č. 8 bod 11 nařízení č. 522/2005 Sb., jsou v dané věci použité softwarové a hardwarové nástroje spadající do Speciální techniky. Tedy uveřejněním písemné výzvy k podání nabídek by ve zjednodušeném podlimitním řízení došlo k vyžrazení utajované informace neoprávněné osobě, neboť jejím obsahem jsou utajované informace týkající se technických prostředků a zařízení zajišťujících použití operativně pátracích prostředků a podpůrných operativně pátracích prostředků, informace o jejich výzkumu, vývoji a výrobě, včetně technické dokumentace, informace o přípravě k jejich používání a finančním zabezpečení jejich pořízení a provozu.
22. Dále soud v souladu s judikaturou citovanou Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozsudku a na základě principu proporcionality zvažoval způsob, jímž by zajistil ochranu věcného obsahu utajovaných skutečností a přitom v co nejmenší míře omezil procesní práva žalobce. Předsedkyně senátu konstatovala, že při vyžádání potřebné spisové dokumentace, byl žalovaný vyzván dle § 45 odst. 3 s.ř.s. k označení těch částí spisového materiálu, které obsahují utajované informace chráněné zvláštním zákonem či jiné informace chráněné podle zvláštních zákonů, což učinil. Zároveň poukázala na § 45 odst. 4 s.ř.s., ve znění účinném ode dne 1. 7. 2017, kde se uvádí, že *z nahlížení nelze vyloučit části spisu uvedené v odstavci 3, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem. Z nahlížení nelze dále vyloučit ani ty části spisu, do nichž měl účastník právo nahlížet v řízení před správním orgánem. Písemnosti nebo záznamy, které byly v řízení před správním orgánem uchovávány odděleně mimo spis a na něž se nevztahovala ustanovení o nahlížení do spisu, lze poskytnout k nahlížení jen tehdy, pokud předseda senátu rozhodne, že tím nemůže dojít k obrožení nebo vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb nebo policie. Před rozhodnutím si předseda senátu vyžádá vyjádření orgánu, který informace obsažené v těchto písemnostech nebo záznamech poskytl.* Předsedkyně senátu tedy následně vážila, zdali žalobci s ohledem na charakter utajovaných informací v dané věci poskytne k nahlížení i ty listinné důkazy, které byly ve správním řízení vedeny jako utajené ve stupni Vyhrazené. Po prostudování listin shledala, že zadávací dokumentace ani smlouva nemohou být zveřejněny, jelikož jsou zde obsaženy informace o tom, jakým způsobem má fungovat, na jakém principu a s jakým výsledkem cíl předmětného výzkumného projektu. Předsedkyně senátu dospěla k závěru, že pokud by došlo ke zveřejnění zadávací dokumentace, kde jsou soustředěny informace týkající se

právě rozhodného principu a funkce projektu, který má být výsledkem výzkumu, došlo by zveřejněním těchto informací k nevýhodné situaci pro zájem ČR. Přistoupila tak na ústním jednání toliko ke sdělení obsahu dotčených listin. Konkrétně k zadávací dokumentaci konstatovala, že jejím obsahem jsou mimo jiné instrukce k zadání výzkumného úkolu; popis cílů zadávací dokumentace, tj. zefektivnit vytěžování (analýzu) datových komunikací, vyvinout nové metody a nástroje pro odhalování vyšetřování případů kybernetické kriminality a informačních systémů před kybernetickými hrozbami; výzkum nově vznikajících trendů při využívání internetu; přínosy a dopady kompletního systému pro práci s datovými toky; ohledně pasáže obsahující uvedení požadovaných výsledků projektu a způsob jejich využití uvedla, že s ohledem na možnost způsobení újmy zájmům ČR zde obsažených informací, tato nebude zveřejněna; další částí dokumentace jsou zadávací technické podmínky, v níž je upraven způsob, jakým má být projekt včleněn do současných technologií používaných příslušnými orgány, jenž slouží k zajištění úkolů prováděných zejména dle § 88 a § 88a trestního řádu, tj. k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a získávání údajů o telekomunikačním provozu a dle § 158 odst. 3 trestního řádu ke sledování osob a věcí, které jsou prováděny utajovaným způsobem.

23. Žalovaný na ústním jednání setrval na svém procesním stanovisku a zdůraznil, že jak žalovaný, tak Národní bezpečnostní úřad i Policie ČR zaujali shodný právní názor ve věci, že zadávací dokumentace je utajovanou informací dle bodů č. 8 a č. 11 přílohy 1 nařízení č. 522/2005 Sb.
24. Po skončení ústního jednání bylo soudu do spisu doručeno podání žalobce ze dne 30. 1. 2018, v něm požadoval odročení ústního jednání, neboť mu soud neumožnil seznámit se se správním spisem. Uvedl, že pokud soud ústní jednání neodročí a nenapraví své pochybení, bude vydané soudní rozhodnutí nezákonné pro hrubé porušení procesních předpisů. Dále soudu oznámil, že již nebude v řízení nadále zastoupen advokátem.
25. Soud se k výše uvedenému podání žalobce nemohl na ústním jednání konaném dne 31. 1. 2018 v 9. 15 hodin vyjádřit, neboť jej v tuto dobu neměl k dispozici. Žalobce totiž své podání zaslal ve večerních hodinách, po pracovní době soudu, datovou schránkou do podatelny Městského soudu v Praze, a to pouze jeden den před nařízeným ústním jednáním ve věci. Datové zprávy určené pro správní úsek Městského soudu v Praze – pracoviště Hybernská jsou však doručovány nejprve na podatelnu Městského soudu v Praze – pracoviště Slezská, kde dochází k jejich stažení a rozvozu kurýrem na správní úsek soudu. Proto bylo podání žalobce zasláné dne 30. 1. 2018 v 19.39 hodin do datové schránky Městského soudu v Praze – pracoviště Slezská až následující v den 31. 1. 2018, tj. v den konání ústního jednání, staženo z datové schránky soudu a teprve poté kurýrem doručeno na správní úsek v dopoledních hodinách, tj. po skončení nařízeného ústního jednání ve věci.

VI.

Posouzení žaloby

26. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).
27. Žaloba je důvodná.
28. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
29. Podle § 7 informačního zákona je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy označena za utajovanou informaci, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne.
30. Podle § 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací se pro účely tohoto zákona rozumí utajovanou informací informace v jakékoliv podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči označená

v souladu s tímto zákonem, jejíž vyjádření nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací (§ 139).

31. Předně soud poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2017, č.j. 3 As 58/2016-45, jímž Nejvyšší správní soud zrušil předchozí rozhodnutí zdejšího soudu v nyní posuzované věci a dle něhož „*stěžejní otázkou je, zda zadávací dokumentace k veřejné zakázce je jak po formální, tak po materiální stránce utajovanou informací ve smyslu zákona o ochraně utajovaných skutečností. Podle ustanovení § 2 písm. a) zákona o ochraně utajovaných informací je předpokladem naplnění formální stránky utajované informace: 1) zaznamenání informace na jakémkoli nosiči, 2) její označení (za utajovanou informaci) tímto zákonem a 3) její uvedení v seznamu utajovaných informací (obsaženém v nařízení). Materiální stránka utajované informace spočívá v i jen potenciálním riziku, že by její vyjádření či zneužití mohlo způsobit újmu České republiky [§ 2 písm. b) zákona o ochraně utajovaných informací] újmu, či bylo-li by to pro zájem České republiky nevýhodné.*“
32. Správní orgány jsou při vyřizování žádostí o informace dle informačního zákona povinny zabývat se tím, byť s ohledem na charakter utajovaných informací pouze v obecnější rovině, zda jsou požadované informace utajovány v souladu se zákonem o ochraně utajovaných informací. Z rozhodnutí správních orgánů tedy musí být patrné, zda utajované informace, které jsou požadovány, odpovídají jednotlivým položkám nařízení č. 552/2005 Sb., pod něž byly formálně podřazeny, a zda skutečně existuje riziko možného ohrožení zájmů státu (srov. bod [19] rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č.j. 1 As 8/2010-65).
33. Soud zjistil, že v nyní projednávané věci se správní orgány přezkoumatelným způsobem nezabývaly tím, zdali žalobcem požadované informace odpovídají svým charakterem položkám v seznamu utajovaných informací, do nichž byly formálně zařazeny, a naplňují tak formální předpoklad utajované informace dle § 2 písm. a) zákona o utajovaných informacích. Správní orgány ve svých rozhodnutích sice poukázaly na předmět veřejné zakázky a na formální zařazení požadovaných informací do seznamu utajovaných informací, již však neobjasnily, a to ani v obecné rovině, zda a z jakých důvodů požadované informace svým charakterem tomuto zařazení odpovídají. Správní orgány pouze doslovně citovaly relevantní položky přílohy 1 nařízení č. 552/2005 Sb., konkrétně pořadová čísla 8. a 11., a uvedly, že operativně pátrací prostředky využívané k zabezpečení základního poslání bezpečnostních sborů mají tzv. důležitou schopnost, jenž je relevantní pro určení stupně utajení. Přičemž žalovaný doplnil k odvolací námitce žalobce, že Policie České republiky je oprávněna sledovat osoby a věci, a proto je možné předmět veřejné zakázky dle platné legislativy v praxi použít. Přitom ani ve vyjádření Národního bezpečnostního úřadu ze dne 20. 2. 2014, které správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí odkazuje, nelze nalézt úvahy o tom, zda žalobcem požadované informace svým charakterem odpovídají jednotlivým položkám v seznamu utajovaných informací, neboť Národní bezpečnostní úřad také pouze doslovně citoval jednotlivé položky tohoto seznamu. Tato úvaha není obsažena ani v dopise odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání ministerstva vnitra ze dne 3. 9. 2014, jelikož jeho obsahem je pouze dotaz, zdali i dosud neutajované části zadávací dokumentace se staly informací utajovanou, v návaznosti na vyjádření útvaru zvláštních činností Policie České republiky ze dne 1. 9. 2014, které o utajení i zbylých částí zadávací dokumentace toliko informuje. Z žalobou napadeného rozhodnutí a ani ze spisového materiálu tak nevyplývají konkrétní důvody, které správní orgány vedly k zařazení žalobcem požadovaných informací do přílohy 1, pořadových čísel 8 a 11 nařízení č. 552/2005 Sb., a proto soud došel k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro absenci základních důvodů, pto které byla zadávací dokumentace klasifikována jako utajená.
34. Soud zároveň správní orgány upozorňuje na právní závěry obsažené v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2017, č.j. 3 As 58/2016-45: „*Lze proto jen ve zcela obecné rovině uvést, že zdejší soud sdílí právní názor stěžovatele, dle kterého pod pojem operativně pátrací prostředky nelze podřadit odposlech telekomunikačního provozu, či spíše (v intencích argumentace rozkladového rozhodnutí) sledování*

(elektronické) komunikace, a to ani v případě zpráv zasílaných elektronickou poštou. Výčet operativně pátracích prostředků je taxativně uveden v ustanovení § 158b odst. 1 trestního řádu. V úvahu připadající sledování osob a věcí [§ 158b odst. 1 písm. b), § 158d] trestní řád se sledováním a zaznamenáváním telekomunikačního provozu nikterak nespojuje; tato činnost je upravena samostatnými procesními instituty, a to odposlechem a zaznamem telekomunikačního provozu (§ 88 trestního řádu), jenž cílí na monitorování samotného obsahu budoucí komunikace, a zjišťování údajů o telekomunikačním provozu (§ 88a trestního řádu), jehož účelem je získání informací o dřívější komunikaci. Operativně pátrací prostředky nesmí nabrazovat jiné, speciální, instituty předvídané trestním řádem, tedy ani postup dle ustanovení § 88 a § 88a trestního řádu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 7. 2014, č. j. 8 Tdo 109/2014 - 63, dostupný z <http://nsoud.cz>). Lze přisvědčit stěžovateli, že uvedený závěr podporuje také usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 10. 2013, sp. zn. III. ÚS 3812/12 (dostupné z <http://nalus.usoud.cz>), dle kterého porušení otisku elektronických dat z osobního počítače lze povolit postupem podle § 158d odst. 3 trestního řádu, pokud jde o data na tomto počítači již uložená; neplatí to však pro data telekomunikačního provozu.“

35. Soud poukazuje na to, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný v reakci na podaný rozklad žalobce tvrdil, že důvodem pro utajení zadávací dokumentace jsou v dané věci podpůrné operativně pátrací prostředky zařazené v příloze č. 1 pod body 8 a 11 nařízení č. 552/2005 Sb. Dále však žalovaný odkázal na § 158b trestního řádu s tím, že jedním z operativně pátracích prostředků je sledování osob a věcí, které je v trestním řádu definováno jako získávání poznatků o osobách a věcech prováděným utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky, zahrnující i sledování komunikace. Tento právní názor žalovaného je však nesprávný, což jak výše v bodě 34 rozsudku konstatoval i Nejvyšší správní soud ze dne 11. 1. 2017, č. j. 3 As 58/2016-45. Nejvyšší správní soud rovněž zdůraznil, že žalobou napadené rozhodnutí může obstát, ob stojí-li jeho nosné důvody. Přičemž právě tímto nosným důvodem v dané věci bylo podřazení pojmu operativně pátrací prostředky pod odposlech telekomunikačního provozu, což nelze, a to ani v případě zpráv zasílaných elektronickou poštou.
36. Dále Nejvyšší správní soud konstatoval, že nepřehlédl, že v příloze č. 1 pod body 8 a 11 nařízení č. 552/2005 Sb. se hovoří i o podpůrných operativně pátracích prostředcích, avšak v žalobou napadeném rozhodnutí nebylo uvedeno, že by předmětem zadávací zakázky byly i podpůrné operativně pátrací prostředky. Navíc poté, co se soud se zadávací dokumentací seznámil, zjistil, že v její části týkající se technických podmínek je uvedeno, že projekt má být kompatibilní se současnými technologiemi používanými příslušnými orgány, jenž slouží k zajištění úkolů prováděných zejména dle § 88 a § 88a trestního řádu, tj. k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a získávání údajů o telekomunikačním provozu a taktéž dle § 158b odst. 3 trestního řádu ke sledování osob a věcí, které jsou prováděny utajovaným způsobem. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí však ponechal bez jakéhokoliv vysvětlení způsob, jakým má projekt sloužit k plnění úkolů prováděných zejména dle § 88 a § 88a trestního řádu.
37. Vzhledem k výše uvedeným právním závěrům o nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí soud nemohl přistoupit k aplikaci § 16 odst. 4 věta druhá informačního zákona, jak žalobce v podané žalobě navrhoval. Jelikož pouze v situaci, kdy je správní rozhodnutí přezkoumatelné, si může soud učinit vlastní úsudek o jeho zákonnosti a v návaznosti na to posoudit splnění podmínek pro postup dle § 16 odst. 4 věta druhá informačního zákona (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 As 8/2010-65).
38. Pokud žalobce ve vyjádření ze dne 30. 1. 2018 namítal, že se nemohl seznámit se správním spisem, soud poukazuje na jeho nahlédnutí do spisu dne 12. 7. 2017, jak vyplývá ze záznamu o nahlížení do spisu založeném na č.l. 62 soudního spisu.
39. Soud dále konstatuje, že žalobce byl na ústní jednání ve věci řádně dle § 49 odst. 1 s.ř.s. předvolán. Pokud soud pomine, že neměl před ústním jednáním k dispozici žalobcovu žádost o odročení ústního jednání, k žádosti poznamenává, že v ní uplatněný důvod pro odročení jednání spočívající v neposkytnutí správního spisu k nahlédnutí není důležitým důvodem dle § 50 s.ř.s.

pro odročení ústního jednání. Uplatněnou námitku žalobce nelze totiž podřadit pod výše citované zákonné ustanovení, jelikož se ve své podstatě jedná již o kasační námitku nesprávného procesního postupu soudu v řízení a nikoli o prosbu účastníka řízení, jenž má zájem se ústního jednání zúčastnit, ale brání mu v tom určitá objektivní překážka, např. nepříznivý zdravotní stav.

VII.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

40. Soud tedy podle § 78 odst. 1 zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s.ř.s. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán dle § 78 odst. 5 s.ř.s.
41. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., přitom rozhodl i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s.ř.s.). Žalobce měl ve věci úspěch, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení.
42. Náklady, které žalobci v řízení před Městským soudem v Praze vznikly, jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3.000,- Kč a náklady právního zastoupení za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, vyjádření ze dne 10. 3. 2015), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 3 x 3.100,- Kč, tři paušální částky ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 3 x 300,- Kč a DPH ve výši 2.142,- Kč. Výše nákladů vzniklé žalobci v řízení před Městským soudem činí 15.342,- Kč.
43. Náklady, které vznikly žalobci v řízení před Nejvyšším správním soudem, jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem z podané kasační stížnosti ve výši 5.000,- Kč a náklady právního zastoupení za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 1 x 3.100,- Kč, jednu paušální částku ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 1 x 300,- Kč a DPH ve výši 714,- Kč. Výše nákladů vzniklé žalobci v řízení před Nejvyšším správním soudem činí 9.114,- Kč.
44. Celková výše nákladů, které žalobci vznikly, činí 24.456,- Kč (tj. 15.342,- Kč + 9.114,- Kč). Jelikož soud v době vyhlášení rozsudku neměl k dispozici vyjádření žalobce ze dne 30. 1. 2018, v němž soudu sdělil, že žalobce již nebude dále v řízení zastupován právním zástupcem, soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Petra Kočího, Ph.D., advokáta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. ledna 2018

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu